

27.14x33.05	31	14	עמוד	24	שעות	20/06/2012	32523161-3
21131							

החופש הגדול כבר כאן. האם אפשר למנוע מהסכנות ברשת לגלוש לעולם האמיתי? גייסנו חוקר פשעי מחשב, מומחית בתחום התנהלות ילדים באינטרנט ואת אנשי העמותה להתנהלות נכונה במרחב הווירטואלי, כדי לספק להורים כלים והמלצות להתנהלות בטוחה

לפנינו חודשיים פחות שבוע של דאגה הורית מתמשכת לכיטחונם של ילדינו, ודאי כאשר המקרים האחרונים של ניצול מיני באמצעות הפייסבוק, תקיפות מיניות ואונס בעולם האמיתי חרותים עמוק בתודעה ולא נותנים לנו מנוח.

בעידן הדיגיטלי העתיקו ילדינו את מגורייהם למדינת פייסבוק, וימים ארוכים הם יושבים ספונים בחדריהם ומתקשרים עם חבריהם באמצעות מקלדת ומסך. גם ריבוי הסמארטפונים מאפשר לילדים להיות בקשר עם גורמים חיצוניים ועוינים בלי שתהיה לנו ידיעה או שליטה על כך. העולם בכף היד שלהם, והעולם יכול להיות מסוכן ואכזר כאשר לא יודעים להבדיל בין טוב ורע, מסוכן ומרגש, נכון ולא נכון.

אחד המצבים שמהם הורים חוששים יותר מכל הוא התחזות של עברייני מין ומזיקים אחרים באמצעות הרשת. הורים רבים מוצאים עצמם חסרי אונים נוכח החיים השלמים שמנהלים

הילדים שלהם במרחב הבלתי מוגן, ואינם יודעים כיצד להתחקות אחר צעדיהם. לדברי ד"ר מירן בוניאל-נסים, מרצה וחוקרת בתחום הפסיכולוגיה של האינטרנט, מנהלת תוכנית המחקר הבינלאומי לרווחתם ולבריאותם של בני הנוער בבית הספר לחינוך באוניברסיטת בראיילן, להורים תפקיד חשוב בהגנה על הילדים מפני תחלואי הרשת, ולא רק בחופש הגדול.

הורים, די עם הפוביה הטכנולוגית
ההורים אמורים לתפקד כמבוגרים האחראיים ומחויבים לצייד את הילדים בכלים הנכונים טרם יציאתם לעולם הווירטואלי, ומספיק כבר עם הפוביה הטכנולוגית, בבקשה.

בוניאל-נסים: "כמו שלא ניתן לילד בן 17 לקחת את ההגה לידיים בלי שילמד נהיגה, כך אל לנו לתת לו להיכנס לרשת ללא לימוד והכוונה. לילדים יש אמנם מיומנויות טכנולוגיות שלנו אין, אבל לנו יש כישורי חיים שצברנו עם הגיל והניסיון: היכולת לסגן מידע, לקבל החלטות שקולות יותר לגבי ההתניידות ברשת, להבדיל בין טוב לרע, בין מסוכן ללא מסוכן וכו'. ההיתקעות הטכנולוגית היא לא הנושא, העניין הוא המהות, ואני תמיד אומרת להורים שמגיעים אלי עם שאלות – 'תורידו מהסיפור את המילה אינטרנט ותראו שאתם יודעים מה לעשות'. הורים חייבים ויכולים להשתמש באינטואיציות שלהם, בחוכמת החיים שצברו, ולא להרשות לעצמם להתאבן מחרדה ולהימנע מלומר לילדים מה הם חושבים".

הורים, כך תגנו על ילדיכם

על ההורים לייצר אצל הילד חשיבה ביקורתית והתייחסות מעמיקה לאיך שהוא נראה

אפליקציית רמזור

"רמזור – השגחה באהבה" היא אפליקציה שפותחה בשיתוף עם חוקר פשעי המחשב גלעד האן ותפקידה לאפשר להורים מעקב אחר הפעילות של הילדים בפייסבוק. השימוש באפליקציה מותנה בהסכמת הילדים. ברגע שההורה מוריד את האפליקציה לפייסבוק האישי שלו, הוא שולח אותה לילד (הנמצא בין חבריו, כמובן) והילד מאשר את "רמזור – השגחה באהבה". לאחר האישור הילד יכול להסיר את ההורה מרשימת חבריו ותהליך ההשגחה ממשיך להתנהל כרגיל. איך עובדת האפליקציה? המשמעות היא שתוכלו לקבל התרעה למחשב או לטלפון החכם שלכם על כל דבר בעייתי שקורה בפרופיל של ילדכם: חרם חברתי, חברות עם אדם זה, חיבור לחבורה לא נאותה, שתיית אלכוהול, שימוש בסמים וכו'. בימים האחרונים נוספה באפליקציה מערכת חדשה המתריעה על אודות מטרידי ילדים, כך שהאפליקציה תעביר להורים המחוברים אליה התרעות אם וכאשר חלילה, גורם מטריד יצר קשר עם הילד, ואף תציע כלים לפעולה במקרה כזה. צבעי הרמזור פרופיל פייסבוק נוסף מצד הילד תוביל להתרעה אצל הוריו. היתרון הגדול באפליקציה החדשה טמון בכך שהיא מחברת בין ההורה לילד, מבטלת את אלמנט הבילוש ומפעילה את ההורה כדי שלא ישאר מחוץ לתמונה.

אפשר להוריד בחינם, עד הודעה חדשה:
apps.facebook.com/ramzor-il

14.35x24.88	32	עמוד 14	24 שעות	ידיעות אחרונות -	20/06/2012	32523163-5
21131						

טיפים לילדים לשימוש בטוח ברשת

- 1.** אי אפשר לדעת אם באמת נמצא מולנו חבר ברשת או מתחזה מסוכן, ולכן לא ניתן את השם שלנו, הכתובת, מספר טלפון או סלולרי שלנו, שם בית הספר שלנו או סיסמה לאנשים שאנחנו לא מכירים.
- 2.** בחרו בצ'ט כינוי שאינו מאפשר זיהוי מין, שם משפחה, כתובת או טלפון.
- 3.** אל תקבלו בצ'ט קבצים ממי שאינכם בוטחים בו במאה אחוז, שכן הם יכולים להכיל וירוסים.
- 4.** היזהרו מצ'ט בחדר פרטי, שבו מעצם היותכם לבד, בלי נוכחות וירטואלית של משתתפים אחרים, קל יותר לפתות אתכם למסור פרטים אישיים, להטריד אתכם וכו'. בדיוק כשם שלא תפתחו את הדלת לאדם זר כשאתם לבד בבית, כך גם לא תפתחו את הדלת הווירטואלית כשאתם לא מזהים את המבקרים. היכנסו רק לחדרי צ'ט שיש בהם מנהל.
- 5.** היזהרו מזרים ואל תקבעו פגישות אמיתיות עם אנשים זרים שפגשתם באינטרנט, בעיקר לא עם מישהו שמציע לכם להגיע לפגישה לבד. אל תסכימו לקבל מתנות מזרים שפגשתם בצ'ט. הימנעו מפגישה עם מישהו שרוצה לבוא לבייתכם למסור משהו, ובכל מקרה תמיד תספרו להורים או למבוגר אחר על כל קשר שיצרתם ברשת, בעיקר כזה שמעורר חשד כלשהו.
- 6.** אל תיפגשו עם חבר/מכר וירטואלי מהרשת ביחידות, ללא ליווי מבוגר בבית או בבית של חבר, לא במקומות ציבוריים הומי אדם ולא בשעה מאוחרת לאחר החשכה. ברגע שאתם מרגישים בהתנהגות חשודה – הסתלקו מהמקום והתקשרו להורים או לחברים שעשויים להימצא בסמוך.
- 7.** אל תקנו ואל תזמינו דברים באינטרנט ללא הסכמת ההורים.
- 8.** אל תשלחו את תמונתכם או כל דבר אחר באינטרנט ללא אישור ההורים.
- 9.** אל תשתמשו בשפה גסה באינטרנט ואל תשלחו הודעות לא נעימות ומטרדות שמכילות אלימות מילולית, איומים, הכפשת האחר והעלבות.
- 10.** אל תחדרו למחשב אחר, אל תשבשו פעולותו של מחשב אחר ואל תעתיקו תוכנות ללא אישור, שכן אלה נחשבים עבירות על החוק.

הטיפים באדיבות עמותת אשנ"ב (אנשים למען שימוש נכון באינטרנט)

באינטרנט. הקרמה צריכה לבוא מהראש, לא מהמכשיר הכי חדיש שנקנה לו. כשיש פרופורציות – הכניסה לאינטרנט יכולה להיות חכמה: להנחות אותם לא לציין לעולם פרטים המשייכים אותם למיקום גיאוגרפי מסוים. להנחות אותם להימנע מחברויות עם אנשים המבוגרים מהם ביותר משנתיים-שלוש. להורות להם לשנות סיסמה לעתים תכופות, שכן הפרופילים שלהם הם הפרוצים ביותר.

להיכנס להגררות הפרטיות שלהם פעם בחודש ולעדכן אותן. ההגררות האלה משתנות לעיתים קרובות, וברירת המחדל אינה בהכרח זו שבאמת מגינה על הילה.

בהיות הקרב נגד כניסת ילדים בני פחות מ־13 לפייסבוק אבוד – יש לדרוש שהגיל המזויף המצוין בפרופיל יהיה הגיל המינימלי – כלומר 13.

אם הילד נתקל במישהו שמתחזה לו בפייסבוק (עניין שכיח, למרבה הצער) – יש לפרסם את העניין בפרופיל ולבקש מהחברים למחוק את המתחזה, ובמקביל לדווח בתוך פייסבוק על פרופיל בעייתי ובמידת הצורך לפנות למשטרה (למשל, אם המתחזה מציג את הילד כנותן שירותי מין ומפרסם את מספר הטלפון שלו).

להנחות את הילדים לשמור על הטלפון החכם צמוד אליהם. כידוע, באפליקציית הפייסבוק בסמארטפונים אין צורך להזין שם משתמש וסיסמה, וטלפון שמסתובב בין החברים עלול לגרום להם לכתוב בשם הילד דברים "מצחיקים" כמו "אני רוצה למות", "ברוך לבית חולים, עברתי תאונת דרכים" או "החלטתי לצאת מהארון", שעלולים לאמלל את הילד ואת משפחתו.

להנחות את הילדים לחשוב היטב על מה שמתפרסם בפרופיל שלהם. אף נער לא ירצה שתמונתו עם הנדגילה יפריעו לו להתקבל, שנה אחרי שצולמו והועלו, לגיבוש קורס טיס למשל.